

MÉHÉSZETI KÖZLÖNY

AZ ERDÉLYRÉSZI MÉHÉSZ-EGYLET SZAKLAPJA,

MINT

AZ „ERDÉLYI GAZDA“ ÖNÁLLÓ MELLÉKLETE.

Megjelenik minden hó 1-én és 15-én.

A méhészetre vonatkozó minden közlemény a „Méhészeti Közlöny“ szerkesztőségéhez czimzendő (O-vár, Bástyá-utca 9. sz.)	A méhész-egyleti rendes tagsági díj 2 frt. körü tagsági díj 1 frt, mely Gebhardt Döme pénztárnoknak küldendő Kolozsvárt. („Hója“ szőlő.) A tagsági díj fizetési kötelezettség 5 évig tart. (Alapszabály 4. §.)	Egyleti tagok, a 2 frt rendes, illetőleg 1 frt körü tagsági díjért ugy az „Erdélyi Gazdá“-t, mint a „Méhészeti Közlöny“-t díjtalanul kapják.
---	--	--

IV-ik évfolyam

1889. márczius 15.

6. szám.

Pályázati értesítés.

Az erdélyrészi méhész-egylet hivatásának ösmervén, a méhészet fejlődésének, minden, rendelkezése alatt álló eszközzel való előmozdítását: a folyó évi január 27-én tartott közgyűlésén elhatározta, hogy némi buzdításképen, jutalmakat tűz ki, méhészeti értekezésekre.

A végrehajtással megbízott választmány, az alábbiakban foglalta össze azokat a kérdéseket, melyeket a méhészet érdekében, első sorban tárgyalatni óhajt.

1. A jobb mézelő növényekről és azok tenyésztéséről, tekintettel hazánk égalyi viszonyaira és a tenyésztésre ajánlható mézelő növények hasznosságára, mezőgazdasági szempontból is.

2. Miként kezeljük méhcsaládainkat méznyerés czéljából s miként, ha szaporításra törekszünk?

3. Ösmertetendők a méhek ellenségei, továbbá a praeventiv eszközök, melyekkel a méhek ellenségeitől származható károkat elkerülhetjük.

4. Ösmertetendők a méhek betegségei, továbbá: melyek a szükséges óvintézkedések a betegségek ellen; végül: miként gyógyíthatók azok?

5. Adassék elő a méhek telettésének leghelyesebb módja.

6. A legjobb műrajkésztési módokról, különös tekintettel az ingó szerkezetü kaptárokra.

7. Miként értékesíthetjük legjobban méh-terményeinket?

8. Az anyátlanságról, különös tekintettel az álahyaságra.

A fennebbi kérdések közül bármelyik választható értekezés tárgyául, de annak terjedelme, egy nyomtatott ivnél hosszabb nem lehet. (A „M. közlöny“ alakját véve: négy levél.)

A pályadolgozatok, idegen kézzel írva s jeligés levélkével ellátva, a „M. közlöny“ szerkesztőségéhez küldendők be, legkésőbb f. évi szeptember 1-ig.

Valamennyi, közlésre alkalmas értekezés a „M. közlöny“-ben közöltetni fog s az ezután kijelendő bíráló bizottság által legjobbnak ítélt dolgozat szerzője, 60 a r a n y f r a n k; a másod sorban kitüntetett dolgozat szerzője pedig, 40 a r a n y f r a n k jutalomban fog részesülni; de csupán absolut jószágú dolgozatért adatik a jutalom.

Csak a jutalmazandó dolgozatok jeligés levélkéit bontja föl a bíráló bizottság; a többi jeligés levélké megsemmisíttetnek.

A bíráló bizottság kijelölésénél kiváló sulyt fog fektetni egyletünk arra, hogy abban minél több, hivattott méhész vegyen részt.

Az erdélyrészi méhész-egylet választmányának 1889. márcz. 9-én tartott üléséből

Bodor László,
alelnök.

Szentgyörgyi Lajos,
főtitkár.

Műrajkészítési módok mozga szerkezetű kaptáraknál. *)

Dr. Dzierzon mozgatható keret rendszere által 1845 ben megteremté alapfeltételét a műrajzotatásnak, melylyel a természetes rajzotatás egészen mellőzhető.

Ma, midőn méhész-egyletek és méhészeti irodalom létezik: már kevés lehet ama méhészek száma, kik a műrajzotatásról semmit sem tudnának. S ha daczára ennek — különösen faluhelyeken — oly kevés tért hódított eddig a műrajzotatás: az ok talán e két szóban keresendő, hogy a méhtenyésztők a mikor és hogy gyal még nincsenek teljesen tisztában.

Nem szabad igen korán, vagy igen későn rajzotatni. A műrajat adó törzs költő-tere teljesen kiépítve s az ablaknál lévő keret is tömve legyen méhvel. Egy szóval: oly állapotban kell lennie a családnak, mint egy rajzóképes törzs szokott.

Hogy mikor jut ily állapotba családunk: azt meghatározni nagyon nehéz. Erre nézve tekintetbe veendő a vidék, a fekvés és a mézelés tartama. Az azonban szabály lehet, hogy a műrajban nincs kárunk, ha mézelési időnyt legalább annyira kihasználhatja, hogy a saját téli szükségletét begyűjteni képes. Az itteni viszonyokhoz képest állíthatom, hogy egy májusi műraj még felesleget is adhat; egy júniusi csak saját szükségletét képes beszerezni. Egy júliusi már azt sem. Sok méhész azon aggodalma, hogy nincs here, engem soha vissza nem riasztott a műrajkészítéstől. Csak egytől félttem és félek mindig: az időtől. Borus, hideg, szelles időben nem ajánlatos. — Műrajkészítés a leghelyesebb a term. rajzási időben, reggeli 10—2 óráig.

Hány % legyen a szaporulat? azt rendkívül nehéz meghatározni. De egy gondolkozni tudó méhész el fogja találni. Készíthetünk 50%-ot, vagyis 2 törzsből 1 műrajat. Gazdag és jó családból lehet egy műrajat készíteni és elfogadhatunk természetes rajat is. Gyengébb családok közül 2, vagy 3-ból készíthetünk egyet; a nagyon gyenge családnál pedig, megakadályozandó minden áron a rajzás.

Műrajat különböző módon készíthetünk s a gyakorlott méhész, a körülményekhez képest majd az egyik, majd a másik módnak fog előnyt adni; kizárólag csak egy mód ajánlását, nem tartom czélszerűnek. Mert majd mindeniknek megvan a maga előnye ép úgy, mint hátránya.

Az ösmertesebb műrajkészítési módok a következők: Br Berlepsch-től Pfalz Antal után.

A) Ha csak egy teleppel birunk.

Első módozat: 1. Egy üres kaptár, melynek méz kamrája el van zárva, munka könnyítés czéljából, a műrajat adó törzs közelébe teendő.

2. Megnyitandó a népes kaptár s keret keret után a méhekkel együtt, addig veendő ki, mig fedetlen fiasítást találunk.

*) Idegen források után.

3. E keret a rajta lévő méhekkel együtt alól, az üres kaptárba teendő.

4. Ez után 3—4 keret fiasítás teendő hozzá; lehet fedett fiasítás is.

5. Midőn már 4—5 költéssel telt keret, méhestől együtt az új kaptárban van: a felső sorba teszünk egy mézettel telt és 3—4 üres munkás sejtekkel bíró keretet.

6. A még maradó üres tér, lépközfalakkal ellátott keretekkel töltendő ki.

7. Midőn az új kaptár ennyire már be van rendezve, az anyakas minden keretéről, az összes méhek egy nedves toll segítségével, az új kaptárba seprendők.

8. Midőn ily módon, minden keretről eltávolítottuk, illetőleg átlakoltuk a méheket: még a régi kaptárban levőket is áttesszük.

9. Ez után az új kaptár tetszés szerinti helyre állítható; az anyakas nép nélküli fiasításos keretei pedig, az alsó sorba teendőek be, a többi pedig a felsőbe. Az anyakas eredeti helyén megmarad.

Az anyaméh után törödni felesleges; mert az, miután az összes méhek átlakoltattak: okvetlen az új kasban van.

Ily módon a műrajnál maradnak mindazon fiatal méhek, melyek még ki nem repültek; ellenben, minden hordméh az anyakasba tér vissza s csakhamar anyátlanságukról győződve meg: anyaházak építéséhez fognak.

A műraj 3—4 nap mulva már hordmék felett rendelkezik s ez idő alatt az építés és fiasítás nagyon előhaladt. A műrajnak, mig kijáró méhei nincsenek, viz adandó. Az anyacsaládból pedig 9 nap mulva az anyaházak, 1 kivételével, eltávolítandók, nehogy rajzás álljon be.

Ha időközben jó mézelési időny állott be: az öreg családnak kiépített üres kereteket adjunk be, mert anyátlan állapotban jól mézel, de az építéstől idegenkedik s ha épít is, csak herelépeket fog építeni.

Wieder József.

(Vége köv.)

Vidék.

Kis-Harta, 1889. febr. hó.

A múlt évi méhészet eredményét annyiban jónak mondhatom, a mennyiben 210 frt tiszta jövedelmem volt. Még félre tettem 130 félkeret befalazott lépes mézet, melyeket, reméllem, a tavaszon, mint fölösleget kipergethetek. Ezekon kívül házi használatra is elhasználtam mintegy fél mázsányit s még jó mennyiséget el is ajánldekoztam, (Mert a méznek legjobb kelete van, ha ajandékba adjuk. Végül, beteleltem az őszön 44 családot.

Méhészetünk egy idő óta hanyatlik. Vidékünkön 10—20 év előtt, hiteles adatok szerint 48 méhész volt 300 anyacsaláddal; de most, csak 8 méhész van 40 szalma és 6 keretes kaptárral; én vagyok a kilenczedik 44, keretes kaptárral.

Ez évben csak Mayer-féle fekvő kaptárokkal akarok méhészkedni, melyeket a „M. L.“ 1886. évi (50, 140, 215 oldal) füzeteiben ösmertem meg. Óbajtanám e kaptárokat illetőleg, más méhésztársaim véleményét is tudni. Én jónak találtam. Megjegyzem még, hogy kizárólag csak duczokban méhészkedem.

A Mayer-féle kaprárt azért kedvelem, mivel fekvő és nem 30 fél, hanem 15 egész kerettel van ellátva. A munka gyorsabb,

az anyák könnyebben közlekednek, a teelés is biztosabb; de a mi a fő, az anyát mézelés alkalmával 4—5 keretre, hátulsó részre el lehet zárni és pedig mint tapasztaltam, biztosan. Nem kell azon gondolkodni, hogy valjon a „költő-ür fent, a mézür lent“ természetes-e vagy sem Elvitázhatlan, hogy a mézür elől és a költő-ür hátul helyén van. — Tehát ez és még más előny, p. o. még pergetéskor, — a mind meggondolva, elfogadtam jövőre a Mayert. 40 erős anyám van, tehát vagy 12 dupla kaptárt megtölthetek —

Különbön leirom, hogy miként rendeztem be mult évben méheimet mézelésre és az eredmény mutatta, hogy elégséges eredménnyel. —

Többek között 20 drb. 3 emeletes lapozóim vannak. Mikor látom, hogy a rajzás közeledik, még akác virágzás előtt, kiszedem az anyát. Ha erős és szép, készítek arra való 7 keretes fiókba tartalék-rajt; ha öreg, vagy gyenge, leölöm. — 11 napra kapok a törzsből szép rajt, ezt befogván, még az akáczából is hord. A törzskaptárt pedig rajzás után felbontom, felesleges anyagazakat kimet. szem és pergetek, így az anyagáz kivágást egyszerre végzek és II-od raj nem lesz.

Én legalább úgy hiszem, hogy ezen egyszerű „Griff“-fortély a méhészetnek, úgy mézelésre, mint szaporításra. Ha pedig csak mézeln akarunk és rajt nem, úgy anyaszedés után 10—12 napra a kaptár felbontandó, pergetendő és egy anyagázig kivágatandó. A Mayernél e kivágás elmarad, csak az anyát el kell zárni. —

Gebhardt Imre.

Teendők a méhesben.

Az idén méheink kirepülését, előreláthatólag, nagyon fogja késleltetni, a földet még vastagon borító hónap lassu eltakarodása. Pedig, ha valaha szükség volt a méhek korai tisztulására, akkor, az idéni okvetlen ezek közé tartozik. Igen sok helyről hallottam panaszolni, hogy a tavalyi rosz év miatt, ha elég mennyiségű mézzel teletettek is be méheink, azok nagy része falazatlan állapotban nyujtatott és e miatt, a késői kirepülésért aggodalommal vannak tele. Igaz, hogy az őszi hűvös idők miatt, mit nálam először tapasztalék, a méhek nem igen fedeleztek és így a vérhasnak nagyon is ki vannak téve; de éppen ezért, most ügyelettel kell lennünk és a mint módját ejthetjük, benn levő rosz mézőket ujon adott, jó mézzel kell kicserélnünk. Ezen kicserélés most még csak etetés utján történhetik. A családot megbontani semmi szín alatt sem szabad, Az etetést eszközölhetjük a méztérben, hol a feljáró nyílásra egy rész viz 3 rész mézből készült eledellel megtöltött és tömött vászonnal bekötött beföttes üveget borítunk, melyből a méz csak igen lassan szivárog át a méhekhez. Ha van e célra készült ládika, azzal még könnyebb az eljárás. A méztérből kivett töltelék újból vissza rakatik.

Kirepülések után jól megfigyelendők, hogy a talált anyátlanonokon azonnal segítsünk, vagy más néphez osszuk. Most az anyásítás és egyesítés is sokkal kevesebb dolgot ad, mint pár napi kijárásuk után, mert az első kirepüléskor szabadon is elfogadják az adott anyát.

Az általános átvizsgálást csak akkor teljesítjük, ha az idő már annyira meleg, hogy az esetleges, fiasítás meghülésétől már félhetünk. Ezt lehető gyorsan végezzük és a fia-

sítást a kaptárból nem szedjük a bakkra, hanem rendben lételéről meggyőződve, a kaptárban hagyjuk.

A penészes és rosz lépeket s a romlott vagy megkevényedett mézet eltávolítjuk, előbbieket tiszta léppel, utóbbiakat pedig az előbb irt mézzel pótoljuk. Ezt azonban a rablás elkerülése végett csak az esti órákban adjuk vagy pedig, a már előbb irt etetés által.

Léphulladékaink kiolvasztásával ne késsünk, mert a meleg beálltával a molyok is felütik fejüket és nem csekély kárt okozhatnak.

A családok melegen tartása — a téli tömés ki nem vétele által — most még szükségesebb mint télen, mert a terjedő fiasítás számára a kaptárban melegre van szükség.

A.

Vegyes közlemények.

■ Egyletünk t tagjait, kik a mult évi tagsági díjakat még nem fizették meg: felkérjük, hogy kötelezettségüknek mielőbb sziveskedjenek eleget tenni. A tagsági díjak Gebhardt Döme egyletli pénztárnokhoz küldendők (Kolozsvárt „Hója“ szőlő.)

■ Rendes tagsági díj egy évre két forint. Köri tagsá díj 1 forint. Egy községből, vagy egy vidékről egyszerre jelentkező 12 egyén, ha egyszersmint a tagsági díjat is beküldi, köri tagnak fog vétetni.

■ Tanítók, a nemes czél iránti tekintetekből, kivételesen 1 frt díj fizetés mellett köri tagnak felvételnek.

■ A köri tagok az 1 frtért úgy az „Erdélyi Gazdát“, mint a „M. Közönyt“ díjtalanul kapják, amellelt mindazon kedvezményekben részesülnek, melyekben a rendes tagok.

— **A méhész-estélyről.** Ismét népes estélyünk volt a mult szombaton. Az a fiatalság töltötte meg most is a termet, melynek tömeges megjelenése, már annyiszor lelkesíté a munkában fáradozó méhészeket. Ez uttal Szentgyörgyi Lajos, főtítkárunk tartott szabad előadást. Mondanunk se kell, hogy kiváló sikerrel, a mézelésről áltatában és a méhész teendőiről, ha azt akarja, hogy bő mézszüretje legyen.

— **Csiki János,** korondi körünk egyik buzgó tagjától vett értesülés szerint, a sóvidéki tanító kör f. évi márcz. havi gyűlésén méhészeti felolvasást fog tartani. Csakugyan ő értesít arról az örvendetes eseményről is, hogy a korondi kör, melynek lelkes vezérférjai oly elősmerésre méltó buzgalmat fejtenek ki a méhészet terjesztése és fejlesztése érdekében. — Ismét több taggal szaporodott.

— **Méhészeti védtörvény.** Folyó hó 9-én tartott népes választmányi ülésünk egyik tárgya volt a méhészeti védtörvény, melynek hiányát olyannyira érezzük. A mező-rendőrségről szóló törvényjavaslat, mindössze is egy pár cikkben (26, 27) és oly felületesen foglalkozik a méhészet ügyével, hogy a méhészeti érdekék védelme tekintetében, alig több a semminél. Annnyira, hogy eme törvény mellett jövőre is merülhetnek fel még oly sajnos esetek is, hogy a lengyeltői járás híressé vált főszolgabírója nyomán, egyes területeken, tiltó rendelkezésekkel gátoltatja a méhészeket némely tudatlan, vagy roszakaratu közigazgatási tisztviselő. Fölhozzatott, hogy a mezőrendőrségről szóló törvényjavaslat azért bánt el oly mostohán a méhészet ügyével, mert a szakminiszter, a javaslat készítése alkalmával, nem hallgatta meg a méhész-egyleteket, nem

kért azoktól indokolt véleményt e kérdésben s csupán az egyoldaltal eljárásnak tulajdonítandó, hogy a méhészet ügyével kapcsolatos, legfontosabb kérdések még csak tárgyalás alá se vétettek. A választmány kimondta, hogy felette kívánatos volna, ha a méhészegyletek, a mezőrendősegről szóló törvényjavaslat megfelelő kiegészítése céljából indokolt előterjesztést tennének a szakminiszterhez, minek kezdeményezését a választmány magára vállalta.

— **Kitűnő sejtközfalak.** Lapunk múlt évi folyamában is említettük, hogy Csiki János József tagtársunk, amerikai sejtközfal készítő gépe segítségével minő kiváló finomságú gyártmánnyal lepte meg a méhésztársaságot. Tudomásunk szerint eddig egyetlen gyárosnak sem sikerült oly vékony lemezeket előállítani, mint Csiki tagtársunknak, aki a megrendelő kívánsága szerint 30-tól ötven darab rendes, félkeretnagyságú sejtközfalat ad egy kilógrammban. Nem győzzük eléggé ajánlani méhésztársaink figyelmébe e gyártmányt, melylyel érdemes tagtársaink, valóban hasznos szolgálatot tesz a méhészetnek. Egy kilogramm ára 2 frt 30 krtól 2 frt 50 kr.-ig (t. i. a szerint, a mint vastagabb, vagy vékonyabb lemezek igényeltetnek; önkényt értetődően, hogy a vékonyabb lemezek drágábbak.)

— **Czakó Sándor,** asztalos és méhésznél Nagy-Kátán (Pest-megye), a következő méhészeti eszközök és kaptárok kaphatók: Anyabölcső-védő, sodronyból 2 kr. Anya-kalitka, befelé nyíló ajtó 20 kr. Anyarács, □ métere (25 + 50 cm-es 8 dbból) 2 frt. U. a. tetszés szerinti darabokra vágva, 2 frt 20 kr. U. a. vékonyabb lemez (7-es)-ből □ m. 1 frt 90 kr. U. a. de léccel megerősítve, hogy meg ne hajoljon, 2 frt 50 kr. Anyavár, Hanneman-féle rács-csal, 3 keret 80 kr. Boxis alá ráma, a méztérbe 5 kr. U. a. készen, 100 db. 3 frt, be is tűve 9 frt. Boxis-léccel, 100 dbhoz, gyalulva és elvágva 2 frt. Boxis szegező gép 30 kr. Etető s itató, kicsi, a a röplyukon is betehető, 3 kr. Etető s itató keret, a nép közé való, ¼ literes 20 kr. U. a. 3 vályus, a nép közé való ½ literes 40 kr. U. a. bádognál, a méztérbe való ½ literes 30 kr. Herefogó, félgömbölyű, vagy szegletes 30 kr. Here kizáró, (igen czélszerű) 10 kr. Itató vályu, méhes elébe való, 10 literes 80 kr, festve 1 frt. Kaptár, Berlepsch-féle, anyanevelő, 5 kerettel 1 frt 50 kr. U. a. álló vagy fekvő 24 kerettel 4 frt. U. a. átmeneti, 8 kerettel 1 frt 80 kr. U. a. figyelő, 4 kerettel 4 frt. U. a. 6 kerettel 5 frt. Kaptár, lapozó és a 30 keretűek, 10%-kal drágábbak. Neiszer-féle javított kaptár, 2-ös 32 kerettel 7 frt. U. a. 4-es 64 kerettel 13 frt 50 kr. Keret-fogó, ónozott, erős sodronyból 25 kr. Keret-léccel, 100 dbhoz, gyalulva és elvágva pontosan, 6 mm. vastag, ¼ kerethez 1 frt 80 kr. ½-hez 2 frt. ¾-hez (Neiszer-féle) 2 frt 50 kr. egész kerethez 3 frt. Keret-léccel s egyéb vágó fiók, cmre beosztva 40 kr. Keret szegező gép ¼-hez 30 kr. ½-hez 40 kr. ¾-hez 50 kr. egész 60 kr. U. a. mellyel 10-től 30-ig, 16-től 37 cm-ig lehet bárminőt 3 frt. U. a. 100 db. teljesen készen ¼-es 3 frt, ½-es 3 frt 50 kr. ¾-es 4 frt 50 kr., egész keret 5 frt. Keret-szeg, 1000 db. fehér 14/20 számú 15 kr. Keret távszeg 1000 db. kék 16/20 számú 20 kr. Keret távszeg mérték, vasalt, kicsi 5 kr., nagy 15 kr. Keret-tágitó, ónozott, erős sodronyból 10 kr. Keret-tartó, 30 keretre, fele zárt 2 frt. Méhbeszprő-deszka 25 kr. horganylemezzel 40 kr. Méhésztársapka, lószőr, vagy sodronyból 40 kr. Méz-edény fehér bádognál, 2½ kilós 25 kr., 5 kilós 40 kr., 10 kilós 70 kr. 20 kilós 1 frt 20 kr., 25 kilós 1 frt 40 kr. Méz-pergető, 2 fél keretes 5 frt, 4 fél, vagy 2 egész keretes 7 frt, 4 egész keretes 8 frt. Műlép-ragasztó deszka, félhez 15 kr. egész kerethez 20 kr. Műlép-sajtó gittből, félkeretre

2 frt, egész keretre 3 frt. Rajfecskenő, ónozott erős bádognál 80 kr. Raj-fogó s egyttal rajszállító is 1 frt 50 kr. Röpdeszka csuklós pánttal 10 kr. Röplyuk-rekesz, rabló méhek ellen 5 kr. Sejtkezdő faléccel 5 kr. Sodrony-szövet, (10-es) □ m. 1 frt 20 kr., festve 1 frt 50 kr. Számok, fáre festve, vagy horganyból 3 kr. Szédítő vászon, 10 népre való 7 kr. Vágány s egyttal fenék tisztító is 10 kr. Viasz és méz-sajtó, 10 literes, zsákkal együtt 8 frt. Jegyzet. A kaptárok, pontosan és szilárdan 4—5 cm. vastagon, zsup és náddal burkolva, vagy 4 cm. vastag deszkából, festve s teljes felszereléssel értetnek a fent irt árban. Burkolatlanul, festés nélkül, vagy festve, de 2½ cm. vastag deszkából, végre a többes kaptárak és duczok, 10%-kal olcsóbbak. Duczok és többes kaptáraknál, ha a rendes ajtókat eltakaró nagy ajtó is kéretik, 10%-kal és tetőnél 15%-kal drágábbak. Duczokat és többes kaptárokat, a méh tájékozása végett, több színűre kell festeni. A rendeléskor, p. o. az anyarács, kaptár, keret-léccel, keret, pergető stb. stb.-nél megírandó a pontos méret, alak, minőség stb. stb. hogy tévedés ne történjen. Minden tárgyat, bárki a legkönnyebben utánkészítheti. Az árak készpénz, vagy utánvétellel, Nagy-Kátán értendők. A csomagolást és fűladást olcsón számítom. A szállítási díjat a vevő fizeti. A megrendelést magyarul és könnyen olvashatólag kérem írni. Választ igénylő levéllel 5 kros levéljegy küldendő. Czélszerű, pontos, szilárd és jó tiszta munkárt és gyors kiszolgálásért kezkesedik Czako Sándor, asztalos és méhészt, Nagy-Kátán, (Pestmegye).

— **Az első magyar kereskedelmi méhteleg árjegyzéke** megjelent az 1889. évre s azt, kívánatra ingyen, bérmentesen megküldi K ü h n e F e r e n c z (czim: első magyar kereskedelmi méhteleg, Budapesen, Atilla-utca 151. sz. B.) Ajánljuk a méhészek figyelmébe.

Kérdések rovata.

1. Hogyan kell kezelni a méhsert, hogy huzamosb ideig eltartható legyen?
2. Lehet-e méhsertből mézbort készíteni? ha igen, hogyan?
3. Melyek azok a magyar vagy német munkák, melyek a mézbor, eczet, szesz és liqueur készítés módját tüzetesen tárgyalják?
4. Lehet-e a kaptárok méreteit úgy intézni, hogy ugyanaz a keret akár léccel, akár rovatkás szerkezetű kaptárban egyaránt használható legyen és ha igen, milyen legyen a léccel és milyen a rovatkás kaptár mérete? alapul véve az általánosan elfogadott keretméreteket

Feleletek rovata.

1. A méhsert huzamos ideig eltartható, ha mivél gyakrabban lefejtjük s lehető híves helyen tartjuk.
2. Nem lehet, a méhsertben lévő komló miatt. A mézbor más eljárás szerint készül, mint le van írva a „M. közlöny“ 1886. 1887. évi folyamában és Albu József „M. kalauz“ cz. munkájában.
3. Az ajánlatosb munkák a következők: „Die Ausbruche, Secte und Südweine“ Karl Mayer, Wien, Hartleben. „Die fabrication Rum, Arrak, Cognace“ Gaber August, Bécs, Hartleben. (2 frt 50 kr.) „Die fabrikation der Aether und Grundessenzen“ Horatius Dr. Theodor, Bécs, Hartleben, (1 frt 80 kr.) „Die Essigfabrikation“ Dr. J. Bersch, Bécs, Hartleben. Az eczetkészítés tüzetesen le van írva Dr. Ribári Ferencz által, a „M. közlöny“ 1886., 1887. évi folyamában. —

Szerkesztésért felelős: **Bodor László.**

Lapfelügyelő bizottság: **Albu József, Csiki J. József, Gebhardt Döme, Szentgyörgyi Lajos, Wieder József.**

Nyomatott Gámán János örökösseinél Kolozsvárt. Bel-Középutcza Minorita-épület.